

FIȘA DISCIPLINEI
anul universitar 2023–2024

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)
1.5. Ciclul de studii	Masterat
1.6. Programul de studii	Doctrină, hermeneutică și istorie bisericească

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Noua apologetică filosofică și teologia neopatristică			2.2. Cod disciplină	OMR7004		
2.3. Titularul activității de curs	Conf. univ. dr. habil. Nicolae Turcan						
2.4. Titularul activității de seminar	Conf. univ. dr. habil. Nicolae Turcan						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	1	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					72
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					38
• Tutoriat					2
• Examinări					2
• Alte activități (exersări practice)					0
Total ore activități individuale					144

3.7 Total ore studiu individual	144
3.8 Total ore din planul de învățământ	56
3.9 Total ore pe semestru	200
3.10 Numărul de credite	8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
--------------------	---------------

4.2. de competențe	Nu este cazul
--------------------	---------------

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio</i>
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	<i>Sală dotată cu tablă, ecran de proiecție, videoproiector, laptop</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C1. Înțelegerea principalelor teme de gândire ale teologiei neopatrstice • C2. Înțelegerea câtorva filosofii contemporane relevante pentru dialogul cu teologia <ul style="list-style-type: none"> ○ C2.1. Formularea unor răspunsuri apologetice în fața provocărilor filosofice contemporane • C3. Utilizarea unor concepte postmetafizice și teologice neopatrstice. • C4. Capacitatea de comunicare a ideilor teologice și filosofice.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • CT1. Interpretarea istoriei ideilor • CT2. Aplicarea spiritului critic, bazat pe argumente și informații preluate din texte • CT3. Analiza și interpretarea textelor teologice și filosofice • CT4. Comparația și sinteza mai multor texte care dezbate aceeași temă, dar au puncte de vedere diferite

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	La finalul cursului studenții vor cunoaște principalele concepte și interpretări ale raporturilor și influențelor dintre gândirea postmetafizică occidentală și teologia neopatristică.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoștințele de filosofie postmetafizică și teologie neopatristică vor permite înțelegerea altor cursuri, în special din domeniile studiilor sistematice. • Introducere în marile teme postmetafizice occidentale • Introducere în teologia neopatristică • Introducere în metodele filosofiei

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Teologie și filosofie în lumea postmodernă	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
2. Teologia neopatristică: „Înapoi la Părinți!”	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
3. Fenomenologia husserliană: „Înapoi la lucrurile însele!”	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	

4. Adevărul în epoca nihilismului	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
5. Sfârșitul metafizicii și depășirea onto-teologiei	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
6. Gândirea slabă și abandonul metafizicii. Critica creștinismului gândirii slabe	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
7. Teologia apofatică în neopatristică și fenomenologie: Lossky, Stăniloae, Marion	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
8. Fenomenul saturat și relevanța sa teologică	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
9. Taina omului: <i>imago Dei</i> , persoană, subiect, <i>Dasein</i> , adonat	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
10. Iubirea: dincolo de distincția dintre <i>eros</i> și <i>agape</i>	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
11. Euharistia: fenomenul saturat și fenomenul dinamic	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
12. Fenomenul liturgic și experiența religioasă	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
13. Critica religiei la Christos Yannaras	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
14. Concluzii: Dumnezeu în postmetafizică	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
8.2 Seminarii		
1. Ce este postmodernismul? (Lyotard, <i>Condiția postmodernă</i> , traducere și cuvânt înainte de Ciprian Mihali, Idea Design & Print, Cluj-Napoca, 2003, pp. 15-68)	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
2. Importanța Sfinților Părinți pentru teologia ortodoxă (Vladimir Lossky, <i>Teologia mistică a Bisericii de Răsărit</i> , traducere, studiu introductiv și note de Pr. Vasile Răducă, Anastasia, București, f.a., cap. 1, pp. 33-49)	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
3. Principiile fenomenologiei (Husserl, <i>Meditații carteziene</i> , traducere de Aurelian Crăiuțiu, Humanitas, București, 1994, pp. 31-57)	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	

4. Adevărul Hristos și adevărurile științei (Michel Henry, <i>Eu sunt Adevărul. Pentru o filozofie a creștinismului</i> , traducere de Ioan I. Ică jr, Deisis, Sibiu, 2000, pp. 37-49)	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
5. Onto-teologia și depășirea ei (Jean-Luc Marion, <i>Idolul și distanța</i> , traducere de Tinca Prunea-Bretonnet, Daniela Pălășan, control științific de Cristian Ciocan, Humanitas, București, 2007, pp. 32-45)	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
6. Postmodernismul și creștinismul slab (Gianni Vattimo, <i>A crede că mai credem: e cu puțință să fim creștini în afara Bisericii?</i> , trad. Ștefania Mincu, Pontica, Constanța, 2005, pp. 47-61)	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
7. Teologia apofatică în disputele filosofice de azi (Jean-Luc Marion, <i>Idolul și distanța</i> , traducere de Tinca Prunea-Bretonnet și Daniela Pălășan, ed. a II-a, control științific de Cristian Ciocan, Humanitas, București, 2007, pp. 201-272)	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
8. Ce este fenomenul saturat? (Jean-Luc Marion, <i>În plus. Studii asupra fenomenelor saturate</i> , traducere de Ionuț Biliuță, Deisis, Sibiu, 2003)	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
9. Adonatul, cel care vine după subiect (Jean-Luc Marion, <i>Fiind dat. O fenomenologie a donației</i> , traducere de Maria Cornelia Ică jr, prezentare de Ioan I. Ică jr, Deisis, Sibiu, 2003, pp. 405-418; George Remete, <i>Ființa și credința</i> , vol. 2: <i>Persoana</i> , Paideia, București, 2012)	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
10. Reducția erotică (Jean-Luc Marion, <i>Fenomenul erosului. Șase meditații</i> , traducere de Maria Cornelia Ică jr, prezentare de Ioan I. Ică jr, Deisis, Sibiu, 2004; Dumitru Stăniloae, <i>Teologia dogmatică ortodoxă</i> , vol. 1, ediția a doua, Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996)	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
11. Euharistie și fenomenologie (Dumitru Stăniloae, Dumitru, <i>Teologia dogmatică ortodoxă</i> , vol. 3, ediția a doua, Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997; Marion, Jean-Luc, <i>Despre raționalitatea Revelației și iraționalitatea credincioșilor</i> , traducere de Maria-Cornelia Ică jr, Deisis, Sibiu, 2014, pp. 163-183)	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	

<p>12. Experiența slujirii lui Dumnezeu (Jean-Yves Lacoste, <i>Experiență și Absolut. Pentru o fenomenologie liturgică a umanității omului</i>, traducere de Maria Cornelia Ică jr, Deisis, Sibiu, 2001, pp. 131-137; Paul Evdokimov, <i>Iubirea nebună a lui Dumnezeu</i>, traducere de Teodor Baconsky, Anastasia, București, 1993)</p>	<p>brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri</p>	
<p>13. Ortodoxia – comuniune de viață, nu religie (Christos Yannaras, <i>Contra religiei</i>, traducere de Tudor Dinu, Anastasia, București, 2011)</p>	<p>brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri</p>	
<p>14. Dumnezeu cel viu în gândirea postmetafizică (Lacoste, Jean-Yves, <i>Fenomenalitatea lui Dumnezeu</i>, traducere de Maria-Cornelia Ică jr, Deisis, Sibiu, 2011, pp. 101-132)</p>	<p>brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri</p>	

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

1. Evdokimov, Paul, *Iubirea nebună a lui Dumnezeu*, traducere de Teodor Baconsky, Anastasia, București, 1993.
2. Flew, Antony, *Dicționar de filozofie și logică*, traducere de D. Stoianovici, Humanitas, București, 1996.
3. Florovsky, Georges, *Biblie, biserică, tradiție: o perspectivă ortodoxă*, traducere și prefață de Radu Teodorescu, studiu introductiv de Mihai Himcinschi, Reîntregirea, Alba Iulia, 2006.
4. Florovsky, Georges, *Biblie, biserică, tradiție: o perspectivă ortodoxă*, traducere și prefață de Radu Teodorescu, studiu introductiv de Mihai Himcinschi, Reîntregirea, Alba Iulia, 2006.
5. Hart, David Bentley, *Frumusețea infinitului: estetica adevărului creștin*, traducere de Vlad (Nectarie) Dărăban, studiu introductiv de Vlad (Nectarie) Dărăban și Mihail Neamțu, Polirom, Iași, 2013.
6. Henry, Michel, *Eu sunt Adevărul. Pentru o filozofie a creștinismului*, traducere de Ioan I. Ică jr, Deisis, Sibiu, 2000.
7. Husserl, Edmund, *Meditații carteziene (Paradigme)*, traducere de Aurelian Crăiuțu, Humanitas, București, 1994.
8. Lacoste, Jean-Yves, *Experiență și Absolut. Pentru o fenomenologie liturgică a umanității omului*, traducere de Maria Cornelia Ică jr, Deisis, Sibiu, 2001.
9. Lacoste, Jean-Yves, *Fenomenalitatea lui Dumnezeu*, traducere de Maria-Cornelia Ică jr, Deisis, Sibiu, 2011.
10. Lossky, Vladimir, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit (Dogmatica)*, traducere de Vasile Răducă, Anastasia, București, 1993.
11. Lyotard, Jean-François, *Condiția postmodernă. Raport asupra cunoașterii*, traducere de Ciprian Mihali, Idea Design & Print, Cluj, 2003.
12. Marion, Jean-Luc, *Despre raționalitatea Revelației și iraționalitatea credincioșilor*, traducere de Maria-Cornelia Ică jr, Deisis, Sibiu, 2014.
13. Marion, Jean-Luc, *Fenomenul erosului. Șase meditații*, traducere de Maria Cornelia Ică jr, prezentare de Ioan I. Ică jr, Deisis, Sibiu, 2004.
14. Marion, Jean-Luc, *Fiind dat. O fenomenologie a donației*, traducere de Maria Cornelia Ică jr, prezentare de Ioan I. Ică jr, Deisis, Sibiu, 2003.
15. Marion, Jean-Luc, *Idolul și distanța*, traducere de Tinca Prunea-Bretonnet, Daniela Pălășan, control științific de Cristian Ciocan, Humanitas, București, 2007.
16. Marion, Jean-Luc, *În plus. Studii asupra fenomenelor saturate (Philosophia christiana)*, traducere de Ionuț Biliuță, Deisis, Sibiu, 2003.
17. Remete, George, *Ființa și credința*, vol. 1: *Ideea de ființă*, Ed. Academiei Române, București, 2012; vol. 2: *Persoana*, Paideia, București, 2015.
18. Remete, George, *Ființa și credința*, vol. 2: *Persoana*, Paideia, București, 2015.
19. Remete, George, *Martin Heidegger, între fenomenologie și teologie. O introducere*, Reîntregirea, Alba Iulia, 2010.
20. Stăniloae, Dumitru, *Ascetică și mistică creștină sau teologia vieții spirituale*, Casa Cărții de Știință, Cluj, 1993.
21. Stăniloae, Dumitru, *Teologia dogmatică ortodoxă*, vol. 1, ediția a doua, Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996.
22. Turcan, Nicolae, *Apologia după sfârșitul metafizicii. Teologie și fenomenologie la Jean-Luc Marion*, Eikon, București, 2016.
23. Turcan, Nicolae, *Postmodernism și teologie apofatică. O apologie în fața gândirii slabe*, Limes, Florești, Cluj, 2014.
24. Vattimo, Gianni, *A crede că mai credem: e cu puțință să fim creștini în afara Bisericii?* (Biblioteca italiană), traducere de Ștefania Mincu, Pontica, Constanța, 2005.

25. Vattimo, Gianni; Rovatti, Pier Aldo (ed.), *Gândirea slabă* (Biblioteca italiană), traducere de Ștefania Mincu, Pontica, Constanța, 1998.
26. Yannaras, Christos, *Abecedar al credinței*, traducere de Constantin Coman, Ed. Bizantină, București, 1996.
27. Yannaras, Christos, *Contra religiei*, traducere de Tudor Dinu, Anastasia, București, 2011.

10 .Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul este o formă de dialog inter-religios, intercultural și de analiză geo-politică pe teme religioase, din perspectiva filosofiei religiilor.

11. Evaluare

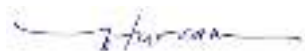
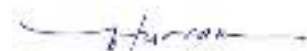
Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare finală	Evaluare orală pe baza unui subiect	70 %
	Din oficiu	-	10 %
10.5 Seminar/laborator	Verificare pe parcurs	-	-
	Activitate la seminar	Prezentarea unei teme de seminar. Implicare în dezbaterile de la seminar	20 %
10.6 Standard minim de performanță: Răspunsul corect la o întrebare din noțiunile de bază ale teologiei neopatrstice și filosofiei contemporane care au relevanță pentru teologia fundamentală și apologetică.			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

20.04.2023

Data avizării în catedră

Semnătura director de departament

25.04.2023

